

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Marie Turkové v právní věci žalobkyně: **H. B.**, zastoupené Mgr. Danielem Procházkou, advokátem, se sídlem Božetěchova 9, Olomouc, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalované proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 2. 8. 2007, č. j. 42 Cad 29/2006 – 63, a proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 28. 8. 2007, č. j. 42 Cad 29/2006 – 69,

t a k t o :

- I. Věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 4 Ads 101/2007 a sp. zn. 4 Ads 102/2007 **se spojují** ke společnému řízení. Tyto věci budou nadále vedeny pod sp. zn. 4 Ads 101/2007.
- II. Věc **se postupuje** rozšířenému senátu Nejvyššího správního soudu.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Ústí nad Labem v záhlaví uvedenými usneseními uložil žalované (dále též „stěžovatelka“) opakovaně dvakrát po sobě pořádkovou pokutu vždy ve výši 50 000 Kč, a to za neuposlechnutí výzvy soudu.

Stěžovatelka napadla kasačními stížnostmi obě v záhlaví uvedená usnesení. Protože jde o věci (kasační stížnosti) nejen se související skutkovou, ale i právní problematikou, navíc se stejnými účastníky řízení, Nejvyšší správní soud v souladu s § 120 ve spojení s § 39 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), spojil tyto kasační stížnosti ke společnému projednání.

Stěžovatelka napadla kasačními stížnostmi obě v záhlaví uvedená usnesení. Protože jde o věci (kasační stížnosti) nejen se související skutkovou, ale i právní problematikou, navíc se stejnými účastníky řízení, Nejvyšší správní soud v souladu s § 120 ve spojení s § 39 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), spojil tyto kasační stížnosti ke společnému projednání.

Pořádkové pokuty byly žalované uloženy v průběhu řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem, ze dne 18. 9. 2006, č. j. 42 Cad 29/2006 – 42, ve věci přiznání starobního důchodu žalobkyni (dále též „meritorní kasační stížnost“). Tato kasační stížnost, ze dne 2. 1. 2007, nebyla doložena dokladem, že zaměstnanec stěžovatelky má předepsané vysokoškolské vzdělání, které vyžaduje § 105 s.ř.s., a stejně tak nebyl krajskému

soudu v dané věci předložen příslušný správní spis. Krajský soud v Ústí nad Labem proto žalovanou vyzval usnesením ze dne 8. 5. 2007, č. j. 42 Cad 29/23006 – 61, aby za prvé ve lhůtě do 1 měsíce od doručení tohoto usnesení soudu osvědčila, že její zaměstnanec, který předmětnou kasační stížnost podepsal, disponuje k tomu potřebným pověřením a má vysokoškolské právníké vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie (§ 105 odst. 2 s. ř. s.), a za druhé, aby ve stejné lhůtě soudu předložila příslušný správní spis.

Stěžovatelka ve stanovené lhůtě na výzvu soudu nijak nereagovala. Krajský soud využil svého oprávnění, založeného § 44 s. ř. s., a stěžovatelce za neuposlechnutí výzvy soudu usnesením ze dne 2. 8. 2007, č. j. 42 Cad 29/2006 – 63, uložil pořádkovou pokutu ve výši 50 000 Kč. Soud uložení pořádkové pokuty odůvodnil dlouhou nečinností a pasivitou stěžovatelky, s negativními důsledky pro žalobkyni. Současně stěžovatelku znovu vyzval, aby požadavkům soudu z jeho usnesení ze dne 8.5.2007, č. j. 42 Cad 29/23006 – 61, vyhověla, s tím, že jí v tomto případě ke splnění vyžadované součinnosti stanovil dodatečnou lhůtu 5 dnů od doručení usnesení ze dne 2. 8. 2007, č. j. 42 Cad 29/2006 – 63.

Stěžovatelka proti tomuto usnesení podala včasnou kasační stížnost, v níž uvedla, že nezpochybňuje svou odpovědnost za více než dvouměsíční mlčení a nereagování na výzvu krajského soudu ze dne 8. 5. 2007, přesto se však domnívá, že soud mohl při svém postupu zvolit cestu mírnější. Jako polehčující okolnost uvedla, že spoléhala na to, že osvědčení o tom, že zaměstnanec stěžovatelky, který podal kasační stížnost, je oprávněný k jejímu podání a má odpovídající vysokoškolské vzdělání, tak, jak požaduje § 105 odst. 2 s. ř. s., je pro účely řízení o kasačních stížnostech založeno u Nejvyššího správního soudu. Stěžovatelka požádala dopisem ze dne 13. 3. 2006, č. j. 3-1011-2006, předsedu NSS pana JUDr. Josefa Baxy, aby doklady prokazující plnění podmínek kasačních stěžovatelů byly pro příslušné zaměstnance ČSSZ založeny v kanceláři NSS a nemusely tak být zasílány jednotlivě v konkrétních případech. Žádosti stěžovatelky bylo vyhověno dopisem předsedy NSS, JUDr. Josefa Baxy ze dne 3. 4. 2006, č. j. S 17/2006-1, a stěžovatelka spoléhala na to, že tato skutečnost je Krajskému soudu v Ústí nad Labem již z předchozích kasačních řízení známa. Z uvedených důvodů stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení krajského soudu zrušil.

Vzhledem k tomu, že stěžovatelka nevyhověla ve stanovené lhůtě ani výzvě z usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 2. 8. 2007, č. j. 42 Cad 29/2006 – 63, krajský soud svým usnesením ze dne 28. 8. 2007, č. j. 42 Cad 29/2006 - 69, uložil stěžovatelce druhou pořádkovou pokutu ve výši 50 000 Kč. Současně stěžovatelce znovu uložil, aby usnesení ze dne 8. 5. 2007, č. j. 42 Cad 29/23006 – 61, vyhověla opět ve lhůtě do 5 dnů od doručení tohoto usnesení. Krajský soud uložení opětovně pořádkové pokuty odůvodnil dosavadním přístupem stěžovatelky k povinnosti, k níž byla stěžovatelka vyzvána dne 8. 5. 2007, a kterou ani přes pořádkovou pokutu uloženou usnesením ze dne 2. 8. 2007, č. j. 42 Cad 29/2006 – 63, dosud nesplnila a výzvě soudu tak nevyhověla, což zásadním způsobem brání krajskému soudu v dalším postupu. V této souvislosti krajský soud uvedl, že překážkou je především skutečnost, že dosud žalovaná přes opakovanou výzvu, kterou ignorovala, nepředložila soudu správní spis, čímž nadále blokuje uzavření věci Nejvyšším správním soudem. Za tohoto stavu věci soud přistoupil v souladu s § 44 odst. 1 s. ř. s. k opakovanému uložení pokuty.

Ve včasné kasační stížnosti podané proti tomuto usnesení stěžovatelka uvedla, že ani v tomto případě nezpochybňuje svou odpovědnost spočívající v nezaslání příslušného dávkového spisu ani po výzvě (tentokrát opakované) příslušnému soudu, či alespoň uvědomění soudu, proč to není možné. Na svoji obranu uvádí, že spis byl zapůjčen Ministerstvu práce

a sociálních věcí (během července a srpna se spis pohyboval mezi MPSV a ČSSZ), a proto mohlo dojít a také došlo k přehlednutí požadavku soudu. I když stěžovatelka svou vinu nepopírá, zdá se jí postup Krajského soudu v Ústí nad Labem, spočívající v uložení horní hranice pořádkové pokuty ve smyslu § 44 s. ř. s., vůči ní nepřiměřeně tvrdý. Z uvedených důvodů stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení krajského soudu zrušil.

Předmětem posuzování Nejvyššího správního soudu v této věci je právní otázka, zda může krajský soud poté, co ukončil řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného orgánu (tedy „po právní moci rozhodnutí, jímž se řízení končí“), a kdy činní úkony o ve vztahu k podané kasační stížnosti ve smyslu § 108 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), uložit pořádkovou pokutu podle § 44 s. ř. s.

Čtvrtý senát Nejvyššího správního soudu při předběžném posouzení věci zjistil, že tuto právní otázku již řešil.

V usnesení ze dne 29. 6. 2004, č. j. 4 Ads 28/2004 - 118 (www.nssoud.cz), dospěl tento senát Nejvyššího správního soudu k názoru, že z druhé věty § 44 odst. 1 s.ř.s., *podle níž může být uložena pokuta zčásti nebo zcela prominuta na odůvodněnou žádost podanou před právní mocí rozhodnutí, jímž se řízení končí, je nutno dovodit závěr, že když takováto žádost o prominutí musí být podána ještě před právní mocí rozhodnutí ve věci samé, tím spíše předcházející usnesení o uložení pokuty musí být vydáno do téhož okamžiku, tj. do právní moci rozhodnutí, jímž se řízení končí. ....* Za toto řízení před krajským soudem soud považoval řízení o žalobě..... Poté, co rozhodnutí krajského soudu nabylo právní moci v návaznosti na jeho doručení účastníkům řízení, podle názoru Nejvyššího správního soudu, *nebyl již krajský soud, ve fázi řízení, kdy u něj byla podána kasační stížnost a on činil úkony ve smyslu § 108 s. ř. s., kompetentní k vydání rozhodnutí o uložení pořádkové pokuty ve smyslu § 44 odst. 1 s. ř. s., jakkoliv by se mu postup stěžovatelky, jímž nevyhověla jeho výzvě k předložení dávkového spisu, mohl jevit jako ztěžování činnosti soudu.*

Čtvrtý senát Nejvyššího správního soudu je v nyní projednávané věci jiného názoru, a to, že řízení o kasační stížnosti je samostatné řízení, v němž krajský soud činní úkony ve smyslu § 108 s. ř. s., a v této fázi řízení o podané kasační stížnosti může m.j. v případě potřeby za porušení povinnosti vztahující se k dané fázi řízení o kasační stížnosti uložit pořádkovou pokutu podle § 44 s. ř. s. (za použití § 120 s. ř. s.).

Rozhodující čtvrtý senát tak při svém rozhodování dospěl k právnímu názoru, který je odlišný od právního názoru již vyjádřeného v rozhodnutí Nejvyššího správního soudu. Řešení předmětné právní otázky je přitom nutné pro další postup v řízení o kasační stížnosti.

Za této procesní situace nemůže předkládající čtvrtý senát o věci rozhodnout, aniž by se odchytil od právního názoru již vyjádřeného v dřívějším rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, proto podle § 17 odst. 1 s. ř. s. předkládá věc rozšířenému senátu k posouzení předmětné právní otázky.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

Rozšířený senát bude ve věci rozhodovat ve složení: JUDr. Josef Baxa, JUDr. Miluše Došková, JUDr. Michal Mazanec, JUDr. Ludmila Valentová, JUDr. Marie Součková, JUDr. Milada Tomková a JUDr. Marie Turková. Účastníci mohou namítnout podjatost těchto soudců do jednoho týdne ode dne, kdy se o podjatosti dozvěděli.

Účastníci řízení mají právo se předmětným právním otázkám vyjádřit ve lhůtě do 14 dnů od doručení tohoto rozhodnutí.

V Brně dne 21. července 2008

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu